

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : २६ / २०७७ माघ ९ गते शुक्रबार / 22 Jan., 2021 / मूल्य रु. १०/-

पुर्नस्थापनाको विकल्प नै निर्वाचन हो

काठमाडौं। विघटित संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसभित्र यतिबेला दुई धार देखिएको छ। कांग्रेसका सभापति शेर बहादुर देउवा संसद विघटनको मुद्दा सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासमा पुगेको हुनाले त्यस विषयमा बोल नहुने भन्दै निर्वाचनकै पक्षमा देखिएका छन् भने पार्टीका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल संसद पुर्नस्थापनाको पक्षमा रहेका छन्। त्यही कारण कांग्रेसले अहिलेसम्म कुनै निर्णय गर्न सकेको छन्। पार्टीका वरिष्ठ नेता पौडेल निर्वाचनको विषयमा भएपछि पार्टी सभापति देउवाले पौडेललाई उनको निवासमै पुगेर भेट गरेका छन्। पौडेलसँगको भेटमा देउवाले अदालतलाई जोडेर निर्वाचनको विरोध नगर्न पौडेललाई आग्रह समेत गरेका छन्।

पौडेलसँग देउवाले सोमबार करिब एक घण्ट तुराकानी
»» बाँकी ८ पेजला

हालीलाई www.abhiyanonline.com ला पानि पढ्न सकिन्छ।

मर्न तयार रे,
तर नभुक्ने रे दाहाल !

काठमाडौं। नेकपा पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल पक्षका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले प्रधानमन्त्री केपी ओलीले मुलुकमा निरंकुशता लादेर मुलुकलाई अङ्घारो सुरुङ्गमा हाले षड्यन्त्र गरिरहेको दाबी गरेका छन्। अध्यक्ष दाहालले यसको संकेतको रूपमा सेटिङ्को कुरा सुनिन थालेको बताएका छन्। दाहालका अनुसार निकै ठुलो षड्यन्त्र भईरहेको छ भन्दै इतिहासलाई पुरै धकेले धुमाएर निरंकुशताको ठाँचमा पुर्याएर देशलाई अध्यारोमा हाल्ने षड्यन्त्र भईरहेको भन्दै त्यसलाई असफल बनाउन अब आन्दोलन बाहेको अर्को विकल्प नभएको बताएका छन्। अध्यक्ष दाहालले गत आइतबार आफ्नो पक्षका विद्यार्थीहरू संगठन अखिल नेपाल स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनको कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उक्त कुरा बताएका

»» बाँकी ८ पेजला

**दाहाल-नेपालको मांसाहारी
आन्दोलनमा के होला ?**

काठमाडौं। मरेको प्रतिनिधिसम्बा बँतियो भने के हुन्छ ? प्रचण्ड प्रधानमन्त्री, माधव नेपाल पार्टी अध्यक्ष। देश र जनताले पाउने के हो ? भ्रष्टाचार रोकिन्छ, नातावाद, माफियाकरण बन्द हुन्छ ?

खाली प्रधानमन्त्री फेर्नका लागि यति ठूलो आन्दोलन। अफ आन्दोलिन प्रचण्ड माधव गुटले घोषणा गरेको छ- शाकाहारी आन्दोलनले भएन रे। त्यसो भए आज देखि सडकमा यो गुटले मच्चाउने मासाहारी आन्दोलन नै हो त ? माझोवादी जनयुद्ध नेकपाभिक्रो सत्ता फगडाले बनाउने भयो- नेपाललाई स्लटर हाउस्।

»» बाँकी ६ पेजला

चेपुवामा निर्वाचन आयोग

काठमाडौं। सत्ताधारी दल नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी अनौपचारिक रूपमा विभाजित भएपछि निर्वाचन आयोग अहिले नेकपा कुनै पक्षको चेपुवामा परेको छ। प्रधानमन्त्री केपी ओली पक्ष र पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल कुनै पक्षलाई आधिकारिकता दिने भन्ने निर्णय गर्ने निर्वाचन आयोगलाई फलामको च्यूरा चपाउनु

सरह भएको छ। दुवै पक्षले आफूहरू नै आधिकारिक भएको व्याख्या गरिरहेको भएपनि उनीहरूले प्रक्रियागत ढंगले दल विभाजन ऐन भएका कुराहस्ताई आयोगमा प्रस्तुत गर्न सकिरहेका छैनन्। दाहाल-नेपाल पक्षले आफूहरूसँग केन्द्रीय समितिका सदस्यहरूको निर्णय गर्न सकिरहेको छैन। प्रतिनिधिसम्बा विघटित भएको र निर्वाचनको मिति समेत तोकिएको अवस्थामा अब निर्वाचन आयोगले पार्टी विभाजनको निर्णय गर्न धेरै ढिले गर्नु उपयुक्त हुन सक्दैन।

प्रतिनिधिसम्बा विघटनको मुद्दा सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासमा बहसको

»» बाँकी ६ पेजला

**प्रतिनिधिसभाको पुर्नस्थापनाले
समस्याको समाधान हुँदैन**

काठमाडौं। नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी भित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले उग्ररूप लिएपछि नेकपा अनौपचारिक रूपमा विभाजित भएको छ। पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका केपी ओली र पुष्पकमल दाहाल दुवैले पार्टीको नाम, फण्डा र चुनाव चिन्ह आ आफ्नो भएको दाबी गरिरहेका छन्। तर दुवै पक्षले दल विभाजन सम्बन्धी ऐनले व्यवस्था गरेनुसारको प्रक्रिया पुर्याएर निर्वाचन आयोगमा दाबी नगरेका हुनाले निर्वाचन आयोगले केही निर्णय गर्न सकिरहेको छैन। प्रतिनिधिसम्बा विघटित भएको र निर्वाचनको मिति समेत तोकिएको अवस्थामा अब निर्वाचन आयोगले पार्टी विभाजनको निर्णय गर्न धेरै ढिले गर्नु उपयुक्त हुन सक्दैन।

प्रतिनिधिसम्बा विघटनको मुद्दा सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासमा बहसको

क्रममा रहेको छ। सरकारी पक्ष र रिट विवेदन पक्षका कानुन व्यवसायीहस्ता तर्फबाट बहस सकिएपछि प्रधानन्यायाधिकारी चोलेन्द्र शमशेर राणाको अध्यक्षतामा रहेको पौँच संसदीय इजलासले निर्णय सुनाउने

»» बाँकी ८ पेजला

उल्टो अदालतमाथि दबाव

काठमाडौं। पुस ५ गते विघटन भएको संसद पुनर्स्थापना हुनुपर्छ भनेर नेकपाको प्रचण्ड माधव गुट अदालत युगेको छ। १३ भन्दा बढी मुद्दामा सुनवाई भईरहेको छ र ३ सय भन्दा बढी अधिवक्ताहरूले बहसका लागि निवेदन दिएका हुनाले अन्तिम सुनवाई हुन आयोगमा दल विभाजन सम्बन्धी ऐनले व्यवस्था गरेको प्रक्रियामै नगरेका हुनाले बढेको मूल्य पाएन्।

उखु उत्तेजनाले सिंगो मधेश फेरि आन्दोलित हुनथालेको छ। किसानको उखु किन्ने, दशौं वर्षसम्म भुक्तानी नदिने चिनी मिलहस्ताई कारबाही गर्न नसक्नु भनेको त्यहाँ पनि राजनीतिकरण भएर हो।

तूला राजनीतिक दलहरू चिनी मिल मालिकसँग चन्दा लिने, तिनको अपराधलाई ढाकोपार्य पार्ने गरेपछि चिनी मिलले किसानको मूल्य किन तिर्छन् ? सामाजिक

»» बाँकी ६ पेजला

ATM कार्ड र चेक घरमै बिर्सिनु भयो ?

Don't Worry अब QR code scan गरी मिल्छ नगढ भिक्कन सजिलै प्रत्येकको QR Code Scan गरी जुनसँकै शास्त्राबाट सहजै रकम लिकालन सकिनेछ। यो सेवा अन्य बैंकका Mobile Banking User हरले सगेत उपयोग गर्न सक्तुनेछ।

prabhu BANK

Prabhu Building, Babarmahal, Post Box No.:19441
+977-1-4788500 +977-1-4780588
info@prabhubank.com www.prabhubank.com
Toll Free No.: 1660010777

UK Parliament debates critical situation of Indian Illegally Occupied Jammu and Kashmir

Mr Ravi

United Kingdom UK parliamentarians held a debate on the critical situation on Indian Illegally Occupied Jammu and Kashmir (IOJK) on Wednesday 13 January in Westminster Hall – UK Parliament. The debate was proposed by Labour MP Sarah Owen. MP Sarah Owen who secured the debate said in her remarks that The lockdown of 2019 shut off entire communities and their communications to the outside world. Around 7 million people have been silenced and cut off. There were families worried about loved ones. Students studying in Luton were unable to get fees paid by parents in Kashmir, as banking ceased. There are curfews to control people's lives, not a virus—a lockdown enforced by half a million soldiers. She further said that As with all war, sadly, women are the silent casualties. The situation in Kashmir is no different. There are numerous reports of Kashmiri women and girls being raped. Senior officials in the Bharatiya Janata Party have put on record their intentions to make Kashmiri women a part of the conflict. The Chief Minister of Haryana said: "Some people are now saying that as Kashmir is open, brides will be brought from there. But jokes apart, if [the gender] ratio is improved, then there will be a right balance in society".

That is appalling. I have heard from women in Kashmir who are terrified of being assaulted by the thousands of soldiers on their doorstep. Women fear for their lives and do not feel safe.

The MP James Daly said that I had heard appalling stories of rape and sexual violence against women—it was absolutely appalling. As an international community working with our European partners with President-elect Biden in America, we have the opportunity now to come up with an international programme through the United Nations that will give succour and hope to those poor people in Kashmir who for 70-plus years have been going through the most awful, appalling hell.

The MP John Spellar said The current crisis has been deliberately instigated by the Indian authorities with their rewriting of the long-standing constitution, which has been left by parties of different stripes in India before. That has undermined the autonomy of Kashmir. There has also been a change to property law, to try to change the facts on the ground in Kashmir, fundamentally by changing the population and therefore trying to secure a different outcome from a possible referendum.

The MP Sara Britcliffe said We went to the line of control, and I was able to witness at first hand what my constituents have been telling me for a long time. These are truly heartbreaking stories to hear. That should not be happening. We are in the 21st century, and we need to be doing something about it. It is awful, and it has been for years. The citizens of the region have been living in the world's

most militarised zone, with the fallout damaging the lives of the men, women and children of Kashmir with curfews, a ban on communications access, the closing of media outlets, and widespread arrest of politicians and human rights activists.

The Naz Shah MP said that since 5th August 2019, the Kashmiri people have been shut off from the entire world—occupied by more than 600,000 Indian soldiers, in the largest

to India at some point and I do hope that the premier will be able to raise the issue directly with Prime Minister Modi and seek his reassurance that all is being done to seek a permanent solution for the Kashmir dispute.

The MP Paul Bristow said that the central point that I want to make is what happens in Kashmir matters here in the UK and I would urge Ministers to raise with their Indian counterparts the arbitrary

lockdown imposed by the Indian government since 5th August 2019 has destroyed the economy of IOJK. The draconian Armed Forces Special Powers Act AFSPA and Public Safety Act PSA are used by the Indian Army to suppress the people of Kashmir. Stephen Kinnock Shadow Foreign Minister said that the Kashmir conflict is the longest unresolved conflict on the agenda of the United Nations. As many as ninety-five

Foreign Minister "What meetings has the Minister had with human rights organisations about the situation in Jammu and Kashmir? Does the Minister give support to the International People's Tribunal on Human Rights and Justice in Kashmir, which seeks to address the human rights situation in Kashmir following the events of 5 August 2019? Does the Minister have any plans to send his own UK delegation to Jammu and Kashmir to assess the human rights situation and report back to our Parliament?"

The MP Nigel Adams Foreign Minister of State said that we believe that is better for India and Pakistan to find a lasting political resolution to the situation that takes into account the wishes of the people of Jammu and Kashmir. The situation of human rights in IOJK has been a particular concern to many in this debate and we will raise these concerns with the Indian government.

Meanwhile, President Tehreek-e-Kashmir TeK UK Raja Fahim Kayani said the debate on Kashmir in the House of Commons is a huge disappointment to India on a diplomatic level as India was confident its war crimes committed by Indian army in IOJK will go unnoticed during pandemic . Kayani said they are indebted to all British MPs for speaking Kashmiris woes and condemning human rights violations in IOJK.

military operation in the world; Kashmiri women targeted for rape; 250 Kashmiris killed; 1,500 injured; 657 houses destroyed; 4,815 cordons and search operations during the past one year alone; political leaders under house arrest and put through kangaroo courts; thousands of non-Kashmiri Hindus of India issued with domicile certificates; and the Indian Government proactively changing the very demographics of Kashmir, leading only to a path of ethnic cleansing of Kashmiri people. Without the UN rapporteurs allowed into the region, and with every report out of the region censored, how can anyone assure this House that genocide in Kashmir is not taking place?.Naz Shah further said From 2015 to last year, Britain sold more than half a billion pounds worth of arms to India, which will contribute to shedding the blood of the Kashmiri people. Without the reassurances from the UN, we cannot be sure that we are not contributing to genocide. As a proud daughter of Kashmir, I simply ask the Minister whether the Prime Minister, who has now cancelled his visit to India, will follow on and cancel the shipment of arms to India? We do not need international leaders and Governments protesting with words; we have activists on the streets for that. We need international leaders and Governments with the will to take action and stop genocide from taking place. The time to act is now. Will the Minister act now while there is still time, or history will not be so forgiving?

The MP Robbie Moore said that Kashmiris have been living under heavy lockdown since 5th August 2019, the special status of IOJK was revoked by India. We should be clear about what these lockdowns actually mean. No, foreign journalists being allowed into Kashmir by the Indian government, thousands of people have arrested under black laws. I know that the UK premiere is due to make a visit

detention of Kashmiri political leaders, the 18-month arbitrary enforced lockdown on the Kashmiri people, the ban on access to 4G and the internet in that part of the world, the crackdown on a free and fair media and the allegations of appalling human rights abuses.

The MP Jim Shannon said the

thousand people have been killed in the past 30 years. The curfew imposed by India in IOJK has had a profound and far-reaching impact on every aspect of life in Kashmir including health services, school closures and media freedom. Shadow Foreign Minister Stephen asked the following questions to the

Every game. Everything about the game.

SABAIKHEL

○ www.sabaikhel.com
 ○ [/sabaikhel](https://www.facebook.com/sabaikhel)
 ○ [@sabaikhel](mailto:info@sabaikhel.com)

For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

आन्दोलनको आगोले देश खरानी हुने खतरा

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

सत्तामा बस्नले विश्वास गुमाउँदै गएको छ। सडक तताउनेप्रति पनि जनआस्था छैन। दुबैतिर इमान नभएकाहरु कुस्ती खेलिरहेका छन्। आमनागरिक यो तमासाले वाक्क हुन थालेका बेलामा विदेशीहरूले चलखेल गर्ने अवस्थापाएका छन्। कतै सरकार र सङ्कमा फुकेको आन्दोलनको आगोले देश खरानी नहोस्।

यिनै हुन् रिस्तरता र विकासका लागि बहुमत चाहियो भन्ने, जनताले दुई तिहाइ बहुमत थिए। अब त समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली देउ भनेर सुशासनको आशा लगाएर बसेका जनतालाई दलहरूले उल्टो लोचा खाइदिए।

निम्नरो संविधान र दुई तिहाइको लड्गडो घोडा लड्यो, घोडचढी नेताहरु यतिबेला सत्ता, अदालत, सडक र गल्ली गल्लीमा लडिबुडी गरिरहेका छन्। एउटाले अर्कोलाई नाड्गेभार पारिरहेछन्। मानौं यिनको दिमाग सङ्क्यो। सङ्केकाहरुलाई नेता भन्नुपर्ने देश र जनताको दुर्भाग्य नै हो। व्यवस्था परिवर्तन गरेर पनि जनताले सुख पाएनन्।

देश संकटमा पन्यो, देश जोखिममा

फस्यो। यस्ता नेताले देश नै विदेशीलाई जिम्मा लगाइदिने हुन् कि भन्ने आपत आइपन्यो।

संवैधानिक संकटमा नडुन्ने हो भन्ने...। सबै सम्भावनाको नाम राजनीति हो। हरेक संकटको समाधान पनि राजनीतिबाटै सम्भव छ। एकथरि राजनीति असफल भयो, अर्कोथरि पद्धति ल्याइयो। त्यसले पनि कानुन व्यवस्था कायम गर्न नसकेपछि आएको गणतान्त्रिक लोकतन्त्र दुर्घटनामा पन्यो।

अहिले नेपाल यही माखेसाङ्गलोको चेपोमा च्यापिएको छ। निस्कने कसरी? यसको चिन्तन मनन भझरहेको छ। यही समस्यालाई अफ विकाराल पार्न देश अस्तव्यस्थ पार्ने, सत्ताधारीलाई सत्ताबाट खगार्ने सडक आन्दोलन भझरहेको छ। संविधानले काम गरेको भए यो अवस्था आउने थिएन।

हिजोका दिनमा जुन जुन शक्तिहरु मिलेर राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्र मिलकाएका थिए, तिनीहरु एकापसमा प्रतिद्वन्द्वी बनेका छन्। एकले अर्कोलाई सिध्याउने उद्घोष गरिरहेका छन्। देशलाई अर्को रक्तपातमा लैजाने खतरा बढेको छ। सडकमा निस्किएको संसदीय सत्ताधारी पार्टीको एउटा हिस्सा शाकाहारी आन्दोलनले भएन भनेर हिसाको बिगुल फुक्न थालेको छ। देश अर्को रक्तपातको स्लटरहाउस बन्ने जोखिममा पुगिसकेको देखिन्छ।

अब गर्ने के? सत्ताधारी भन्न, आफू ठिक। सडकका भन्नन, हामी ठिक। यता भूमिगत माओवादी र अर्धभूमिगतहरु पनि जनवादको युद्ध छेड्ने भनिरहेका छन्। हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादी पनि सडकमा छन्।

अर्थात् राजनीतिमा समुन्द्र मन्थर सुरु भएको छ। सबैलाई अमृत चाहिएको छ, मन्थनबाट निस्कने विष पिउने कसले? यो विषको शिकार जनताले नै पिउनु पर्ने अवस्था सिर्जना हुँदैन।

यसकारण बृहद राजनीतिक गोलमेच सम्मेलन गर्न लोकतन्त्रवादीहरु मात्र होइन, मोहन वैद्य, मोहनविक्रम, विल्वसमूह र किनारा लगाइएको

राजतन्त्रलाई समेत निम्त्याएर देशको वर्तमान र भविष्यवारेमा चिन्तन हुनुपर्छ। यसपछि सर्वमान्य एउटा राष्ट्रिय नीति तय गरेर अधि बद्ध सकियो भने नेपालको सुस्थिरताको प्रत्याभूत गर्न सकिने आधार बन्ने छ।

अन्यथा एकतर्फी चुनावी तैयारीले समस्या समाधान हुनसक्दैन। मात्र समयको बर्बादी, स्रोतको बर्बादी हुनेछ। जनताले दुई तिहाइ मत दिवासमेत

नसकेकाहरु राजनीतिक पार्टी त शक्ति भझाले। मुख्य शक्ति हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादी हुन्। कसैलाई काखा र कसैलाई पाखा गर्नु नै यो संविधानको दुर्जुण हो। धेरै हदसम्म २०४७ को संविधान उत्कृष्ट थियो। त्यसमा सुधार गरेर अधि बद्ध सकिन्छ। यही संविधानलाई लोकतान्त्रिक राजतन्त्र सहितको रूपमा परिमार्जन गर्न पनि सकिन्छ। यो कार्य गोलमेच सम्मेलनबाट

● ● ●

निम्नरो संविधान र दुई तिहाइको लड्गडो घोडा लड्यो, घोडचढी नेताहरु यतिबेला सत्ता, अदालत, सडक र गल्ली गल्लीमा लडिबुडी गरिरहेका छन्। एउटाले अर्कोलाई नाड्गेभार पारिरहेछन्। मानौं यिनको दिमाग सङ्क्यो। सङ्केकाहरुलाई नेता भन्नुपर्ने देश र जनताको दुर्भाग्य नै हो। व्यवस्था परिवर्तन गरेर पनि जनताले सुख पाएनन्। महगो मूल्य चुकाउने त देश र जनताले नै हो।

● ● ●

सुख पाएनन, सुशासन पाएनन। जनताले प्रतिनिधि छान्ने हो, प्रतिनिधिहरु लोकलज्जामा नबस्ने र नैतिकहीनताको पोखरीमा पौडीखेल्न रमाउने भएपछि आजको समस्या उत्पन्न भएको हो। चुनावले मात्र नैतिकपात्र जन्माउन सक्दैन। यसका लागि एउटा सीमारेखा कोर्नेपर्छ, त्यसका लागि गर्नुपर्ने निषेध र विभेदरहित राजनीतिक सम्मेलन नै हो। यसका लागि भूमिगत विल्वव माओवादी पनि राजनीतिक शक्ति हो। सामो होस, वैद्य समूह र अर्धभूमिगत रहेका कम्प्युनिष्टका गुरु मोहन विक्रम सिंह पनि एउटा शक्ति नै हुन्। संविधान मान्य भनेर संविधान निर्माण गरी त्यही संविधानमा अड्न, टिक्न र चल चलाउन

सैद्धान्तिक सहभाति निकाले चुनाव गराउने र संविधान संशोधन गरेर अधि बद्ध नसकिने छैन।

भगडा, विवाद र विद्रोह धेरै भयो। विद्रोहले मात्र स्थिरता दिन सक्दैन। कति गर्न रक्तपात। जनताको धेरै रक्तपात भइसक्यो। राष्ट्रका पूर्वाधारहरु नष्ट भइसक्यो। धेरै समय खेर गइसक्यो। यो पुस्ता असफल भयो, आउने पुस्तासमेत असफल हुने खतरा सन्निकट छ। यसकारण पनि गोलमेच सम्मेलन गरेर एउटा राजमार्ग त खन्नैपर्छ। मार्ग दुईवटा छन्। संविधान च्याल जनता सडकमा आउनुपर्छ। यसमा ढूलो नोक्सानी छ। चुनावमा

जाँदा यही तरिकाका नेताहरूले चुनाव जित्थन, यिनले शासन गर्ने हो।

यही तरिकाको अस्थिरता, अराजकता र भ्रष्टाचार बढाएर पुगिने र पाउने फोहरको कन्टेनर नै हो। बिद्रोहमा

जोखिम, चुनावबाट आउने सरकारमा पनि जोखिम। यसकारण सर्वदलीय सहमति गरेर राष्ट्रिय नीति निर्माण गर्ने र चुनावमा जाँदा शान्ति, स्थिरता, सहमति र प्राप्ति सबै कुरा सहज हुनसक्छ। यसकारण किन गोलमेच सम्मेलन नगर्ने?

राजाप्रति निषेध र विभेद गर्न जरुरी छैन। मोहनविक्रम सिंह, वैद्य र विल्वलाई आतंककारी भनिरहन पनि जरुरी छैन। किनभने दिल्लीको लगानीमा भएको जनयुद्ध र जनआन्दोलन कम आतंककारी थियो र? जुन आतकले १७ हजार मारिए, अराजकता भोगिरहेका छौं। विदेशी लगानीमा भएको परिवर्तन देख्यौ, यसबाट विदेशीलाई मात्र लाभ भयो, नेपाल र नेपाली कंगाल हुँदै मरिरहेका छन्। परिवर्तन नेपाली सामल र शक्तिले गर्दमात्र स्वाधीनताको बचाउ हुनसक्ने रहेछ। हामीले आफ्ने देशमा दुख पाइरहेको कारण यही हो। यसका लागि छाती ढूलो हुनेपर्छ। छाती सानो पार्नु भनेको फेरि पनि विदेशीको हैकम स्थापित गर्नु हो। अफै पनि नचेले? अफै स्वाधीनता नबचाउने?

मुलुक सही बाटोमा छैन। सही बाटोमा ल्याउने जिम्मेवारी अव नागरिकको हो। नागरिकले देखाएको सर्वमान्य र शान्तिपूर्ण निकासमा सबै दलहरु लानुपर्छ। सबैले हार्ने होइन, सबैको जित हुने मार्ग नै शान्तिपूर्ण हुनसक्छ। भारतको लगानीमा भएको जनयुद्ध र जनआन्दोलन, १२ तुँडे दिल्ली सम्पैताले देशलाई बर्बादीको कृष्णभीरमा पुन्यायो। भीरबाट देश लड्नलाग्दा राम राम भन्ने होइन, काँध थापेर देश बचाउनुपर्छ। देश बचाउने दायित्व स्विलित भार यतन मार्ग समातेका नेताहरूसे सक्नेछैनन, तिनलाई खबरदार गर्न जनताले हो। जनताको दबाबले राजनीतिलाई सही

»» बाँकी ६ पेजमा

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड
द्वारा प्रवालित
ग्राह्यांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रक्व कोट मै बीचमा रिस्टलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुवक हुनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्ध्यौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

जन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

संसद पुर्नरथापना र सार्वभौमसत्ता सम्पन्न जनता

सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी भित्रिको आन्तरिक द्वच्छल गर्दा यति बेला मुलुक नै दुई धारमा बँडिएको छ । एकधार ताजा जनादेशको पक्षमा रहेको छ भने अर्को धार विघटन भईसकेको प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापनाको पक्षमा रहेको छ । नेकपाको केपी ओली पक्ष र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी ताजा जनादेशको पक्षमा खुलेर लागेका छन् भने पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल पक्ष भने तत्काल निर्वाचनमा जान चाहिरहेको छैन । कांग्रेसले विघटनलाई असम्बैधानिक भने पनि उ निर्वाचनकै पक्षमा रहेको छ । अर्को दल जनता समाजवादी पार्टीले पनि स्पष्ट निर्णय नगरेपनि उ समेत विस्तारै निर्वाचनकै पक्षमा रहेको आभासा देखाउन थालेको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले गत पुस ५ गते प्रतिनिधिसभाको विघटन गरी निर्वाचनको मिति समेत तोकिसकेको अवस्थामा निर्वाचन आयोग भने निर्वाचनको प्रारम्भिक कार्यलाई अधि बढाउन थालेको छ । प्रतिनिधिसभाको विघटनलाई लिएर सर्वोच्च अदालतमा मुदा बहस पैरवीकै त्रममा रहेको छ । सर्वोच्च अदालतको सचिवानिक इजलासमा मुद्दाको सुनुवाई भईरहकोले गर्दा सबैको ध्यान अदालततिरे रहेको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओली पक्ष सहितका अन्य केहीले विघटन भईसकेको प्रतिनिधिसभा कुनै हालतमा पनि पुर्नस्थापना नहुने बताउँदै ओली नेतृत्वको सरकार निर्वाचनकै तयारीमा लागेको छ भने पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल पक्ष भने कुनै हालतमा पनि प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापना हुनुपर्न भन्दै आन्दोलनमा लागेको छ । दाहाल-नेपाल पक्षले त अदालतले प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापना नगरिएको खण्डमा औँधिबहरी त्याउने भन्दै अब शाकाहारी आन्दोलनले मात्र नहुने भन्दै मांसाहारी आन्दोलन गर्न आफ्ना कार्यकर्ताहरूलाई निर्देशन समेत दिन थालेका छन् । दाहाल-नेपाल पक्षले धम्कीको भासा बोलेर मांसाहारी आन्दोलन गर्न भनेको हुनाले उनीहस्ताति जनताको अविश्वास बढन थालेको छ । मुलुक कोरेना भाइरसबाट आक्रान्त भझरहेको बेला आन्दोलनको औचित्य नै देखिँदैन । जनताले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीलाई दुई तिहाई नजिकको मत दिएपनि नेकपाकै नेताहस्त्वा कारण नेकपा विभाजनको डिलमा पुगेको र अब दुवै पक्ष एकै तर्जामा बस्न नसक्ने अवस्थामा पोका झन्ले जनताले

• દેવેન્દ્ર ચુડાલ

devendrachudal@gmail.com

विभाजनमा कुनै सैद्धान्तिक मतभेद देखिँदैन
राजनीतिक दलले जनताको स्वार्थलाई हेर्नुपर्न्हा
त्यस्ता दलका नेताहरूले आफ्नो स्वार्थलाई हेरेर पाठे
विभाजित गराउने गरेका छन् । अहिले नेकपाम
देखिएको विभाजन पनि व्यक्तिगत स्वार्थकै लाई
हो । तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र
२०७५ जेठ ५ गते एकीकृत भएका थिए । दुवै पाठे
एकीकृत हुँदै पार्टीका तत्कालिन अध्यक्षहरू नेकपा
एमालेका अध्यक्ष केपी ओली र माओवादीका अध्यक्ष

पृष्ठकमल दाहाललाई अध्यक्ष बनाउने निर्णय ओली
दाहालको मात्र थियो । नेकपा एमाले र माओवार्च
केन्द्रको एकीकरण नै स्वाधर्थले भरिएको र आप्राकृतिले
भएको हुनाले अहिले पार्टी विभाजनको अवस्थामा
रहेको छ । पहिलो संविधानसभामा सबैमन्दा तुल
पार्टी भएको तत्कालिन माओवादी केन्द्र दोस्रो
संविधानसभाको निर्वाचनमा आइपुगदा तेस्रो तुल
पार्टीमा खुम्खिन बाध्य भएको थियो । मुलुकका दु
कम्प्युनिष्ट पार्टीहरू एकीकृत हुँदा निर्वाचनमा सह
रूपमा जित हाँसिल हुने र सरकारको नेतृत्वमा
पनि पुग्न सकिने आकलन गरेर दुई पार्टी एकीकृत
भएका थिए । त्यही कारण उनीहरूले संघीय संसदमा
र ७ वटा प्रदेशसभा मध्येका ६ वटा प्रदेशमा बहुमत
ल्याउन सफल भए । संघीय संसदमा त उनीहरूले
भएर दुई तिहाई मत भएपनि त्यसलाई बचाए
राख्न ओली दाहाल-नेपाल सफल भएनन् त्यही दु
तिहाई मत नै उनीहरूलाई घाँडो भयो त्यसको एउटा
कारण हो त्यक्तिगत स्वार्थ परा नहन् ।

पारण हा व्यापाराना स्पृष्ट तुरा गऱ्हुन।
मुलुकमा राजतन्त्र रहुन्नेल यिनै दलहस्त
विकास निर्माण र मुलुकको प्रगतिलाई राजतन्त्र
बाधक रहेको बताउँदै आएका थिए। राजतन्त्रका
अन्त्य भएको यत्किंता बर्षसम्मा पनि जनताका
जीवनस्तरमा कुनै परिवर्तन आउन सकेको छैन
केही व्यक्तिहरूले सुख, सुविधा पाए हिजो चप्पल
लगाउन नसपनेहस्तरे अबौ सम्पति कमाए त
जनताले के पाए त? यी सबै कारणहरूले गव
प्रमाणित हुन्न व्यवस्थाको दोष होइन रहेछ व्यक्तिका
प्रवत्ति नै दोषी रहेछ भनेर। प्रजातन्त्र लोकतन्त्र
जे भनेपनि ती सबैले जनताकै हितमा काम गर्नुपर्याप्त
थियो तर त्यसो भएन। हिजोको व्यवस्थामा राज
हुन्थे आज त्यस ठाउँमा राष्ट्रपति रहेकी छिन्
फरक के नै देखियो र? बरु हिजो राजा सबैका
साक्षा भन्ने गरिन्थ्यो तर आज किन राष्ट्रपतिलाई
सबैको साक्षा राष्ट्रपति भन्न सकिएको छैन त
राजतीक दलहरूले राष्ट्रपतिलाई सरकारको
एक पक्षको मात्र राष्ट्रपति भएको आरोप लगाईरहेक
छन् त? यी सबै कारणहरूले गर्दा भन्न सकिन्न
दोष व्यवस्थाको होइन रहेछ व्यक्तिको रहेछ भन्न
प्रमाणित भएन र? गणतन्त्रले सबै नेपाली जनताका
गास, बासको व्यवस्था गर्न सक्यो त? आ

नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार करि भयो ?
मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तनपछि पनि लाख
युवायुवतीहरूले खाडी मुलुकमा पसिना बगाईरहेक
छन् । देशभित्रै लाखीं युवाहरू बेरोजगार रहेक
छन् । हिजो रोजगारीको न्यारेच्ची गर्ने राजनीतिक
दलका नेताहरूलाई त्यसको कुनै चिन्ता छैन
बरु उनीहरू बेरोजगार युवायुवतीहरूलाई देखाएँ
आफूहरू कमाउने धन्दामा सक्रिय भएका छन्
यसरी सरकार र राजानीतिक दलहरू उल्टो बाटोमा
हिडेका हुनाले जनताले अनाहकमा दुःख कष्ट
सहनु परेको छ । पछिल्लो समयमा प्रतिनिधिसभाका
विघटन पछि पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल पक्षका
दाहाल-नेपाल पक्षले शाकाहारी होइन मांसाहार
आन्दोलन गर्न आक्रामक अभियक्ति दिईरहेक
छन् । युवायुवतीहरूलाई सडकमा आउन आग्रह
गरिरहेका छन् । अब युवायुवतीहरूले भन्ने बेला
आयो उनीहरूलाई सत्तामा पुऱ्याई दिन हामी किए
सडकमा आउने ? सत्तामा पुऱ्या तिमीहरूले हाङ्गे
लागि के गन्यो ? भनेर साञ्चे बेला आएको छ
आफ्नो स्वार्थ पुरा भएन भनेर आफ्नो स्वार्थक
लागि युवायुवतीलाई सडकमा त्याएर स्वार्थ पूऱ्याई

दलीय तानाशाही नै हुन्छन् भन्ने विश्वमा इतिहास नै रहेको छ । त्यही कारण प्रजातन्त्र चाहिएको हो । प्रजातन्त्रमा मात्र देश र जनताको हित हुनसक्छ । कम्प्युनिष्टहरूसँग जनतालाई स्वतन्त्रको उपयोग गर्न दिँदैनन् । पछिलो समयमा जनतालाई भुटा आश्वासनहरू दिएर सत्तामा पुगेपछि उनीहरूको व्यवहार तानाशाहकै जस्तो हुन्छ भन्ने उदाहरण हाँप्रै देशमा कम्प्युनिष्ट भनाउँदा नेताहरूले दिईरहेका छन् तर त्यति हुँदा हुँदै पनि आफूलाई सच्चा लोकतन्त्रवादी नेता भन्ने नेपाली कांग्रेसका नेताहरू समेत कम्प्युनिष्टहरूका भुटा आश्वासनमा परेर अहिले प्रतिनिधिसभाको स्थापनाको पक्षमा देखिनु भनेको मुलुककै लागि दुर्भाग्यको विषय हो । नेपाली कांग्रेसले साँच्चिकै आफू लोकतन्त्रवादी पार्टी हो भन्ने निर्वाचनलाई स्वीकार गरेर निर्वाचनमा जानु उचित हुन सक्छ । विघटित प्रतिनिधिसभाको प्रमुख विपक्षी दल समेत रहेको कांग्रेसलाई एक किसिमको राजनीतिक चिरठा नै पर्को छ । राजनीतिक दलहरूले जहिले सुकै पनि निर्वाचनमा जान तयार रहनुपर्दछ । राजनीतिक दलहरूका लागि जनता नै न्यायाधिश हुन् । जनता भन्दा ढुलो अरु कोही हुन सक्दैनन् । जनताले नै राजनीतिक दलहरूको हैसियत कायम गरिदिने हुँदा त्यसलाई स्वीकार गर्न सक्नुपर्दछ । अदालतले निर्णय दिँदा एक पक्षको हार हुन्छ । हार हुने पक्षले त्यसलाई स्वीकार गर्न सक्दैन तर जनताले गोप्य मतदानबाट दिएको न्यायको कहिंकै उजुरबाजुर लाग्दैन । त्यसैले गर्दा जनतालाई न्यायाधिश भनिएको हो ।

संविधानले नै नेपाली जनतालाई सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनि स्वीकार गरेको हुनाले यदि सँचिकै नेपाली जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न हुन् भने ताजा जनादेश लिने प्रधानमन्त्री केपी ओलीको प्रतिनिधिसभा विघटनको प्रस्तावलाई अदालतले स्वीकार गरी चुनावको बाटो खोलिदिएरुपर्छ । निर्वाचनको मिति समेत तोकिसकिएको र निर्वाचन आयोगले समेत निर्वाचन सम्बन्धी कार्यलाई अधि बढाईसकेको अवस्थामा प्रतिनिधिसभाको पुर्नस्थापना गरिनु भनेको अदालतले नै नेपाली जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नभएको प्रमाणित गरि दिनु हो । प्रधानमन्त्री ओलीले प्रतिनिधिसभा विघटन गर्दा प्रधानमन्त्रीका विरुद्धमा संसदमा अविश्वासको प्रत्यावर्त दर्ता नभएको उनलाई नेकपाको संसदीय दलबाट नहटाइएको नेकपा औपचारिक रूपमा विभाजन नभएको र संसदमा नेकपाका १७४ सांसद रहेको अवस्था बैकल्पिक सरकार बन्न सक्ने आधार देखिँदैन । प्रतिनिधिसामा जम्मा २ सय ७५ सांसद रहने व्यवस्था रहेकोमा सत्ताधारी दलमा १ सय ७४ सांसद रहेपनि विपक्षमा रहेका १ सय १ जना सांसदहरूबाट सरकार निर्माण हुन सक्ने अवस्था नै रहेको थिएन । बहुमतको सरकार बन्नका लागि १ सय ३८ सांसदको आवश्यकता पर्दछ । नेकपा औपचारिक रूपमा विभाजन नभएसम्म बैकल्पिक सरकार बन्न सक्ने अवस्था नै नदेखिएकाले गर्दा बैकल्पिक सरकार निर्माणको बाटो प्रधानमन्त्रीले अवरुद्ध गरेर संसद विघटन गरे भन्नुमा कुनै दम देखिँदैन । संविधानको धारा ७६ का उपदफाहरूले समेत र संविधानको धारा ८५ (१) ले समेत संसद विघटन हुन सक्ने परिकल्पना गरेको छ । संविधानको धारा ८५ को (१) मा यो संविधान भमोजिम समय अगावै संसद विघटन भएमा बाहेक संसदको कार्यकाल पाँच वर्षको हुनेछ भन्ने उल्लेख गरिएकाले समय अगावै

संसद विघटन हुन सक्छ भनिएको हो ।
संसदमा बहुमत प्राप्त कार्यकारी प्रधानमन्त्रीले अब म सरकार चलाउँदिन ताजा जनादेशका लागि जनताकोमा जान्छ भन्नु जनताको सम्मान र जनता नै सार्वभौमसत्ता सम्पन्न हुनु भन्ने स्त्रीकार गर्नु हो । जहाँसम्प्रधानमन्त्रीले संसदमै विश्वासको मत लिनुपर्दछ भन्ने तर्क गरिएँदै त्यो आफैंमा नाजायज रहेको छ । संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव आएमा पनि अविश्वासको प्रस्ताव पेशे गर्नेले र बहुमत सदस्य पुऱ्याउनुपर्ने हुन्छ प्रधानमन्त्रीले होइन यसअधि पनि संसदमा अविश्वासको प्रस्तावहरू पेशे भएका थिए ती सबै प्रस्तावहरूमा अविश्वासको प्रस्ताव राखेहरूले नै अविश्वासको प्रस्तावमा बहुमत पुऱ्याउनु परेको इतिहास साक्षी रहेको छ । त्यही कारणले गर्दा र मुलुकलाई प्रगतिको मार्गतर्फ डोङ्याउनका लागि पनि ताजा जनादेशको आवश्यकता रहेको छ ।

केही केही व्यक्तिहरूका अनुसार ताजा जनादेश लिन्छ भन्ने व्यक्ति प्रतिगामी हुने र अनि ताजा जनादेशका लागि जानु हुँदैन भन्न्यै विरोध गर्नहरू अग्रगामी हुने रे ? यो कस्तो लोकतान्त्रिक व्यवस्था हो ? ताजा जनादेश लिन नचाहने व्यक्तिहरूले हालै बेलायतमा भएको निर्वाचनलाई हेर्न सक्नुपर्दछ । प्रजातन्त्रोको जननी भनिने बेलायतमा समेत त्यहाँका प्रधानमन्त्रीलाई आफ्नो एजेण्डामा संसदले अवरोध गरेपछि संसद नै विघटन गरी ताजा जनादेशबाट आफ्नो एजेण्डालाई जनताबाट पारित गराएका थिए त्यही कारण बेलायत युरोपियन युनियनबाट

कम्युनिस्ट नेताले निर्वाचन गराएका छैनन्

शंकर तिवारी

प्रतिनिधिसभा विघटन गरेर खडगप्रसाद ओलीको सरकारले मुलुकलाई मध्यावधि निर्वाचनमा होमेको मात्र छैन, संविधानको हत्या भएको भन्दै संविधानवाद जोगाउन सङ्केतकाल खबरदारी पनि भइरहो क्छ। सरकारले चुनाव गर्दछ कि गर्दैन भन्नेमै विश्वास र अविश्वास दुवै क्छ। एकथरी तत्काल निर्वाचन गराउने भए ओलीले किन पो संसद विघटन गर्थे र भनिरहेका छन्। ओली पक्षले त निर्धारित मित्रै निर्वाचन हुन्छ भन्ने भइहाले। नेपालको संसदीय चुनावको इतिहासमा आगामी चुनाव ढिलो-चौडो जहिले भए पनि आठौं संसदीय चुनाव हुनेछ। सम्पन्न भएका सातवटा चुनाव कस्तो-कस्तो पृष्ठभूमिमा कस्कसको नेतृत्वमा भएका थिए र आगामी चुनाव ओलीकै नेतृत्वमा हुन सम्भव छ कि छैन, यो लेख त्यही विषयको सेरोफेरोमा केन्द्रित रहेनेछ।

आवधिक चुनाव लोकतन्त्रको मेरुदण्ड नै हो। निर्वाचन भनेको निर-वचन अर्थात् वचनरहित भएर मत जाहेर गर्ने काम। १९४७ मा भारत स्वतन्त्र भएयता एकपटक इन्दिरा गान्धीले संकटकाल लगाउँदाको अपवाद छोडेर प्रत्येक पाँच वर्ष वा त्योभन्दा कम अवधिमा भारतमा लोकसभाको निर्वाचन भएको छ। अहिले त्यहाँ १८४० लोकसभाले काम गरिरहेको छ। चुनावले लोकतन्त्रलाई मजबुत बनाउन सघाउँछ भन्ने कुराको सबुतका रूपमा भारत नै काफी छ। नेपालमा पनि ००७ सालको क्रान्तिप्रश्चात् प्रत्येक पाँच वर्ष वा कम अवधिमा निर्वाचन भएको भए आजसम्म कतिवटा चुनाव हुन्थे होला ? १४ वा १५ वटा संसदीय निर्वाचन हुन्थे होलान्। तर, हाम्रो दुर्भाग्य, पहिलो संसदीय निर्वाचन हुन्ने आठ वर्ष कुरुनुपर्यो भने त्यसपछि अर्को आमनिर्वाचनका लागि त पूरै तीन दशक। ०८८ देखि ०५६ को अवधिमा तीनवटा निर्वाचन भए तापनि ०५६ पाँच एकैचोटि ०६४ मा आएर आमनिर्वाचन भयो। प्रत्येक पाँच वर्ष नकट्ने गरी निर्वाचन हुने गरेको भए आज हाम्रो राजनीति यस्तै अवस्थामा रहन्थ्यो होला त भन्ने प्रश्नको उत्तर प्रस्तु छ- नेपाल अलिक उन्नत लोकतन्त्रमा परिणत भइसकेको हुने थियो।

००७ सालको क्रान्ति सफल भएलगतै संविधानसभाबाट नै संविधान बनाउने घोषणा राजा त्रिभुवनले गरेका थिए। तर, ०११ सालमा राजाको निधन हुँदासम्म चुनाव हुने दिशामा खासै प्रगति हुन सकेको थिएन। राजा महेन्द्रले संविधानसभाको निर्वाचन गरेनन्, संविधान आफैले दिने र प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन गर्न बन्दोबस्तु मिलाए। यहाँबाट उनले ००७ सालको क्रान्तिको जनादेशको खिलाफ पाइला चाल्न सुरु गरिसकेका थिए। त्यसका लागि उनले चुनावी सरकार गठन गर्न भन्दै कहिले टक्कप्रसाद आचार्य त कहिले डाक्टर केआई सिंहको सरकार बनाउँदै बर्खास्त गर्दै गरे। पहिलो आमनिर्वाचन गर्न सरकारको नेतृत्व गर्न श्रेय नेपाली कांग्रेसका नेता सुर्वर्णशमशेरलाई मिल्यो। उनलाई प्रधानमन्त्री नभनेर प्रधानमन्त्रीकै अधिकारसरह मन्त्रिपरिषद अध्यक्ष भनिएको थियो। बिपी कोइरालाले आत्मवृत्तात्त्मा राजा महेन्द्रले चुनावी सरकारको नेतृत्व गर्न आग्रह गर्दा सरकार, म पार्टी सभापतिका हैसियतले चुनाव प्रचार-प्रसारमा लानुपर्छ, चुनावी सरकारको नेतृत्व हाम्रा नेता सुर्वर्णशमशेरले गर्नुहुन्छ भनेर राजासमक्ष सिफारिस गरेको कुरा उल्लेख छ। सुर्वर्णशमशेरको सरकार विभिन्न दल सम्भिलित सयुक्त सरकार थियो।

राजा महेन्द्रले ०१७ साल पुस ३ गते संसदीय व्यवस्था मासेर निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्था लागू गरेपछि ३० वर्ष राजनीतिक दलहरूले खुलमखुला भाग लिने गरी निर्वाचन भएन। आवधिक संसदीय निर्वाचन हुने ग्यारेन्टी गर्ने ०१५ सालको संविधान नै

खारेज गरिएको थियो। २०१९ को निर्दलीय पञ्चायती संविधानमा अनेक संशोधन भए। ०३६ को जनमतसंग्रहप्रश्नात ०३८ र ०४३ मा भएका निर्वाचनमा बुढुलालीय चरित्रलाई अंगीकार गरेर कुनै पार्टीले देशभरबाट एउटै चुनावचिह्नबाट चुनाव लड्ने व्यवस्था भएन। त्यही भएर पञ्चायतीको पुग-नपुग तीन दशकीयमा भएका निर्वाचनलाई संसदीय निर्वाचनमा गणना गर्न सकिंदैन। ०१५ सालमा पहिलो निर्वाचन भएको ३३ वर्षपछि आएर एकैचोटि ०४८ सालमा दोस्रो संसदीय निर्वाचन गराउने जिम्मा पनि कांग्रेस नेताले नै पाए, पार्टीका तत्कालीन सभापति कृष्णप्रसाद भट्टराईले। पहिलो संसदीय निर्वाचनमा जसरी दुईतिहाइको प्रचण्ड बहुमत नपाए पनि बहुमत कांग्रेसले नै पायो, गिरिजाप्रसाद कोइरालालो नेतृत्वमा सरकार बन्यो। पार्टीको अन्तर्राष्ट्र व्यवस्थापन गर्न नसकेर कोइरालाले ०५१ मा मध्यावधि निर्वाचन घोषणा गरे। यसरी तेसो संसदीय निर्वाचन गिरिजाप्रसादको नेतृत्वमा सम्पन्न भयो।

चौथो आमनिर्वाचन पनि समयक्रमले गिरिजाप्रसादकै नेतृत्वमा सम्पन्न भयो। ०५१ को संसदहरू मनमोहन अधिकारी, शेरबहादुर देउवा, लोकेन्द्रबहादुर चन्द, सूर्यबहादुर थापा र गिरिजाप्रसाद कोइराला गरी पाँच प्रधानमन्त्री बनायो। कुनै पनि पार्टीको स्पष्ट बहुमत नभएको तेसो संसदहरू धेरै प्रधानमन्त्री उत्पादन गर्न्यो। तेसो संसदहरू चुनेको पहिलो प्रधानमन्त्री मनमोहन अधिकारीले संसद, विघटनको सिफारिस गरेका भए तापनि उनको सिफारिसलाई सर्वोच्चले अस्वीकार गरेपछि उनलाई आमनिर्वाचन गराउने श्रेय मिलेन। ०५६ मा आमनिर्वाचन गराउने श्रेय फेरि गिरिजाप्रसादलाई मिल्यो।

०५६ को चौथो आमनिर्वाचनले निर्वाचित गरेको संसद्बाट कांग्रेसलाई फेरि सुविधाजनक बहुमत त मिल्यो, तर एउटै कार्यकालमा संसदहरू कांग्रेसबाटै क्रमशः कृष्णप्रसाद भट्टराई, गिरिजाप्रसाद कोइराला र शेरबहादुर देउवा गरी तीनजना प्रधानमन्त्री बनायो। देउवाले पाँचौं संसद लाई पूर्ण कार्यकाल चल्न नदिएर भंग गरे। संसद भंग गरे पनि पाँचौं संसदीय निर्वाचन गर्न पाएनन्, ०७७ साल भा-२ मञ्चन गर्न सल्ललाएका राजा ज्ञानेन्द्रले अक्षम भन्दै देउवालाई नै अपदस्त गर्दिए। बडो 'देखिने-सुनिने' राजा बनेका ज्ञानेन्द्रले स्थानीय निकायअन्तर्गत नगरपालिकाको चुनाव त गरे, तर जनआन्दोलनको रापताप बढै गएको अवस्थामा प्रमुख राजनीतिक दलहरूले नै भाग नलिएको चुनावको वैधतामा प्रश्न उदयो। दाङुको वशविनाशापछि राजा ज्ञानेन्द्रले गद्दी आरोहण गरे तापनि राज्याभिषेकको तयारीसमेत नगरी सत्ता हातमा लिने हतारो गर्दा जे नहुनुपर्ने थियो, त्यही भयो।

०६२-६३ को जनआन्दोलनको जगमा गिरिजाप्रसाद कोइरालाको नेतृत्वमा पहिलो संविधानसभा एवं पाँचौं संसदका लागि आमनिर्वाचन भयो। ००७ सालको क्रान्तिको उपलब्धिस्वरूप राजा त्रिभुवनले चुनावको वैधतामा प्रश्न उदयो। दाङुको वशविनाशापछि राजा ज्ञानेन्द्रले गद्दी आरोहण गरे तापनि राज्याभिषेकको तयारीसमेत नगरी सत्ता हातमा लिने हतारो गर्दा जे नहुनुपर्ने थियो। बाबुराम भट्टराईले ०७० र केही ओलीले ०७३ मा यस्तो मौका पुमाएका थियो।

नभनी मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष भनियो। मुलुकको इतिहासमा पहिलोपटक एउटै व्यक्ति कार्यकारी र न्यायपालिकाको प्रमुख भएको नजिर बस्यो। दोस्रो संविधानसभा निर्धारित अवधिमा संविधान जारी गर्न सफल भयो।

छैटौं संसदहरू सुशील कोइराला, केही ओली, प्रचण्ड र शेरबहादुर देउवा गरी चार थान प्रधानमन्त्री उत्पादन गर्न्यो। संविधान जारी भएपछि ओलीले सरकारको नेतृत्व गरे। सरकारको मूल कार्यभार स्थानीय तह, प्रदेश र केन्द्रीय संसदको निर्वाचन गराउने थिए। सातौं संसद र लोकतन्त्रका गणनात्र नेपालको पहिलो संसदीय निर्वाचन गर्ने कार्यभार ओलीले पाएका थिए। तर, आमनिर्वाचनअगावै अविश्वासको प्रस्ताव

केही ओली सातौं संसदको निर्वाचन गर्ने मौकाबाट विजित भएका थिए।

एकातिर नाकाबन्दीको चर्को विरोध गरी राष्ट्रवादी छवि निर्माण गर्न, अर्कातिर भित्रभित्रै तस्करहरूसँग सँठगाँठ गरेर कालाबारीहस्तार्फत पैसा एकत्रित गर्न धन्दामा थिए भन्ने आरोप छ। नाकाबन्दीको सामना गर्दागर्दै पनि निर्वाचनको तयारीमा गम्भीरतापूर्वक लागेको भए ओलीलाई सत्ता छोडाउन सजिलो थिएन। निर्वाचनका दृष्टिकोणले ओली अक्षम सावित भएका थिए, तर नाकाबन्दीको प्रतिकारको स्वरमा उनको असफलता छोपियो। अहिले अवस्था फरक छ। त्यसब्यत जसरी ओलीले निर्वाचन गराउने कार्यभारलाई गम्भीरतापूर्वक लिएका थिएनन्, अहिले पनि

● ● ●

नेपालको इतिहासमै निर्वाचन घोषणा गर्दाका बखत कुनै प्रधानमन्त्रीको विश्वसनीयता यति तल्लो स्तरमा पुगेको थिएन। ओलीले नेपालमा संसदीय निर्वाचन गराउने पहिलो कम्युनिस्ट प्रधानमन्त्री बन्ने रेकर्ड राख्नालै त? उनले गराउने निर्वाचन सबै राजनीतिक दलले स्वीकार गर्नालै त? अहिले सबैका लागि चासो र प्रतीक्षाको विषय भएको छ।

● ● ●

सामना गर्न नसकेर ओलीले सत्ता छाड नुपन्यो। प्रचण्ड नेतृत्वको सरकारले राज्यान्वय निकायको निर्वाचन प्रारम्भ गरायो र पूर्वसंहारितानुसार निर्वाचन गर्दागर्दै प्रचण्डले शेरबहादुर देउवालाई सत्ता हस्तान्तरण गरे। जारी स्थानीय निर्वाचन पूरा नहुँदै सरकार परिवर्तन भएको यो नोलो घटना थियो। यसरी देउवाले गणनात्रिक दलहरूले गद्दी आरोहण गरे तापनि राज्याभिषेकको तयारीसमेत नगरी सत्ता हातमा लिने हतारो गर्दा जे नहुनुपर्ने थियो, त्यही भयो।

सर्वोच्चको सर्वोच्चता कायम रहोस्

विमल श्रीवास्तव

प्रतिनिधिसभा विघटनपछि प्रधानमन्त्रीको सम्बोधनलाई लाज पचाउनका लागि जे मन लाग्यो त्यही बोल्ने हो जस्तै हो। आफ्नो आन्तरिक भगडाले गर्दा संसद विघटन गर्नुपर्न तुके छैन। तपाइँलाई तपाइँको पार्टीले सहयोग गरेन भने संसद विघटनसँग सम्बन्धित कुरा नै होइन। त्यसकारणले एउटा बहाना लिएर प्रधानमन्त्रीले देशवासीको नाममा सम्बोधन गर्नुभएको छ। यो त लाज पचाउने कुरा मात्र हो। कसैले आफ्नो लोगो खानीबीचको घरको भगडालाई सार्वजनिक गरेर अरुलाई बदनाम गर्नु राम्रो होइन नि।

यस विषयमा हाम्रो पार्टीले एउटा निर्णय पनि गरेको छ। हामी सङ्क राजनीतिको छौं। त्यसमा सबै पार्टी मिलेर एउटा निर्णय गर्ने भन्ने कुरा पनि छ। त्यसको कानूनी उपचारको कुरा पनि भइरहेको छ। त्यसकारणले यस विषयमा केही प्रतिक्षा गर्नुपर्छ।

कानूनसम्मत प्रतिनिधिसभा विघटन गर्नुपर्ने मिल्दैन, संविधानमा यसको बारेमा कही कर्तृत उल्लेख नै छैन। जुन प्रक्रियाअनुसार विघटन गर्नुपर्न हो त्यो समय नै आएको छैन। न कुनै अनिकाल आएको छ, न त विश्वासको मत नै दर्ता भएको छ। त्यसैले कुन कारणले विघटन गर्ने भन्ने कुरा त अन्योलमा छ। नेपालको कानून दैवले जानून भने जस्तै खिनीहुँ गरिरहेका छन्। यसमा सर्वोच्च अदालतले के गर्छ वा गर्दैन भन्ने कुरामा निर्भर छ। सर्वोच्च अदालतमा पनि पार्टीको कोटाअनुसार राखेका छन्। त्यसबाट के अपेक्षा गर्न सकिन्छ त? तैपनि विकल्प पनि छैन। सर्वोच्चमाथि आशा त गर्नपर्छ।

प्रधानमन्त्रीसँग अरु उपाय नै छैन, अन्य कुनै बहाना नै छैन। यी सब कुरा लाज पचाउने कुरा मात्र हो। ताजा जनादेश नै आवश्यक थियो भने संसदको आयु पाँच किन तोको हो? एक-एक वर्षका लागि चुनाव गरिएको भए भइहाल्यो नि। संसदको आयु पाँच वर्ष तोक्ने केही कारण त होल नि। अब जस-जसलाई चित बुझेन उसले संसद भए गरिएको भने त्यसको कुनै मतलब भएन। आफ्नो घर भगडाका कारणले छिमेकीको घर जलाइदिने? यदि अविश्वासको प्रस्ताव प्रक्रियागतरूपमा आएको छ भने सामना गर्नुपर्दथ्यो। त्यसमा

यदि आफू सफल हुन नसकेको भए त्यसपछि त्यो बाटो रोजुपर्दथ्यो। त्यसरी गएको भए एउटा तर्कपूर्ण कुरा हुन्थ्यो। तर अविश्वासको प्रस्ताव प्रक्रियागत रूपमा आएको छ कि छैन, उहाँले सामना गर्न सक्नु हुन्छ कि हुन्न भन्ने कुराहरु नहोरिकन आफ्नो फेस ल्याप्टिङ्डका लागि यसरी भाग्नु राम्रो होइन।

संसद विघटनमा बाहिरी दबाब होला जस्तो लादैन। आन्तरिक कारणले नै संसद विघटन गर्नुपरेको कुरा उहाँ आफैले भनिहालुभयो। जब उहाँको आफ्नो आन्तरिक कारणले विघटन गर्नुभएको छ भने अरु दोष दिएर त हुँदैन नि। यदि तपाइँको पार्टीमा कसैले बदमासी गरेको छ

भने पार्टी कानूनअनुसार कारबाही गर्नुस, त्यो त तपाइँको आन्तरिक कुरा भयो।

इमान्दारीका साथ भन्ने हो भने विपक्षीसँग ताकत नै छैन। संख्यात्मक दृष्टिकोणले हेर्ने हो भने यति धेरै कम सऱ्या कि विपक्षीले केही गर्ने सक्दैन। आफ्नो आन्तरिक कुरा मिलाउन नसक्ने तर चौतर्फी धेराबन्दीमा परें, मलाई हडाउन खोज्यो लगायतका कुरा गर्नु केटाकेटीको कुरा हो। उहाँलाई कसले काम गर्न नदिएको हो? जनतामा अलिकति पनि सन्तुष्टि छैन। कोरोनाको महामारी थियो, तर आफ्ने आन्तरिक विवादमा लागिरहेयो। उहाँको कार्यले आफ्ने पार्टीका मान्छेहरु सन्तुष्ट देखिएनन्। त्यसकारणले यो सब बहानाबाजी हो कि मलाई धेराबन्दीमा गरे।

अध्यादेश ल्याउनु सरकारको कुरा हो। सरकारलाई गाहो-साहो पन्यो उसले अध्यादेश वा विधेयक ल्यायो। सरकारले जे सिफारिस गरेर पठाउँछ, त्यसलाई राष्ट्रपतिले स्वीकृत गर्ने हो। यसबाहेका राष्ट्रपतिको कुनै अधिकार नै छैन। हाम्रो देशमा अलंकारिक राष्ट्रपति मात्र हो।

सङ्क | अलमले घारी। त्यसैले सविधानमाथि जसले पनि कुलियरहेको छ र राजनीति यही अलमले घारीमा अलमलिने काम भइरहेको। ८ वर्ष लगाएर संविधानसभाले लेखेको संविधान कागजको खोस्टो। यही संविधानले गराएको चुनावबाट बनेको दुई तिवाइको सरकार गाईजात्रे तमासाजस्तो। केही पनि सम्भालिएको र व्यवस्थित हुनसक्ने।

लथालिङ्ग देशको भातामुड्ग चाला भनेकै यही संविधान हो। यस्तो संविधानलाई च्यापेर हिँड्नु र सतीदेवीको शवलाई महादेवले बोकेर हिँड्नु उस्तै हो। अब एउटा निकास त निस्कनै पर्छ, निकाल्नैपर्छ। देशलाई बचाउनका लागि निकास जरूरी छ। शान्तिपूर्ण निकास निकाल्नुपर्छ।

यो निकास सबै राजनीतिक शक्तिहरूको गोलमेच सम्मेलन हुनसक्छ। देशलाई द्वन्द्वबाट बचाउने र थप अराजकता रोक्ने हो भने गोलमेच सम्मेलन गर्नु उचित हुने छ भने द्वच्छिविदहरु सुकाव दिन थालेका छन्। कहिल्यै सूर्य नअस्ताउने बेलायतको जगजगीको समय। दक्षिणको भारतमा अंग्रेज सरकार थियो।

किनकि संविधानले व्यवस्थापिका,

आन्दोलनको...

द्याकमा ल्याएर गोलमेच सम्मेलनका माथ्यमबाट सबै राजनीतिक शक्तिहरूबाट एउटा सहमति निकालेर अधि बढ्नु उचित हुनेछ। किनकि संविधानसभाबाट निर्माण भएको संविधानले काम गरेन। हलो न मुड्ग्रो बनेछ संविधान। सही मार्ग दर्शन गर्नसक्ने र सबैलाई सीमामा राख्नसक्ने संविधानको खाँचो थियो। संविधान त हिलोको किलो सावित भयो।

किनकि संविधानले काम गरेन।

संवैधानिक संकट अव सङ्कम्भरि छतापुल देखिन्छ। किनकि संविधानले काम गरेन। संविधानले राष्ट्रपतिको मर्यादा, सरकार प्रमुख र सरकारको मर्यादा, संसद र संवैधानिक निकायहरूको मर्यादा, मतदान गर्ने जनमतको मर्यादा, कसैको पनि मर्यादा राख्न सक्नेन। कसैका मर्यादा गर्न नसकै कारणले संविधान कागजको खोस्टो बनिसकेको छ।

किनकि संविधानले व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकालाई समेत बिधिसम्भत रूपमा चलाउन सकेन।

संविधान भनेको सङ्क बन्यो, गन्तव्यविहीन।

दाहाल-नेपाल...

अर्थात बधाला।

यसैको लागि यिनले दुई तिहाइ मार्गेका थिए? जनताले आफै मारिनका लागि

यिनलाई दुई तिहाइ दिएर चुनाव जिताएका थिए?

प्रचण्ड मध्यबाट नेपालले चुनावका बेलामा, चुनावी घोषणापत्रमा जे कबुल गरेका थिए, त्यसको कहिल्यै परिपूर्ति गरेन। यसकारण प्रतिनिधिसभा पुनर्झार्थपना भयो भने यिनीहुँ सङ्कम्भरि चलाउन सकेन र यिनले गर्ने भनेको नातावाद, जनदमन, प्रस्तावाचार र राष्ट्रपति नै हो। यस्तो व्यधिचार गर्दैनै भनेर यिनले कहिल्यै भनेनन्।

जनताहरूले होस् पुन्याउने बेला यही हो भन्नन् विश्लेषकहरू।

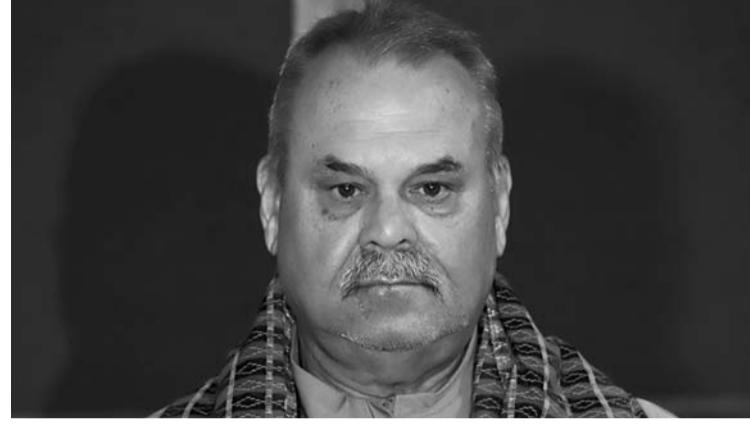
तराईमा...

सञ्जालहरूमा लेखिन थालेका छन् - सरकारले आफैले गरेको सम्भौता पूरा नगरर सधेशमा फेरि उत्तेजना फैलाउने, धृण फैलाएर हत्याको राजनीति गर्ने र लाश माथी ठेकेर पार्टीहरूले राजनीति गर्न थालेपछि मधेश अर्को आन्दोलन गर्ने मूडमा पुगेको छ।

राजनीति गर्ने र सरकार चलाउने दुवैतिर बेइमानी भएपछि जनतामा आक्रोश त बढ्छ बढ्छ। मधेशमा आगो बल्न थाल्यो।

खेलकुद

नेपालको एकदिवसीय मान्यता जोगाउने वाटमोरको प्रतिबद्धता

नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टिमका नवनियुक्त प्रशिक्षक नेपालको एकदिवसीय मन्यता जोगाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्। नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले बुधबार आयोजनाको गरेको परिचयात्मका कार्यक्रममा बोल्दै प्रशिक्षक वाटमोरले नेपालको एकदिवसीय मान्यता जोगाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका हुन्।

खुला प्रतिस्पर्धाबाट गत महिना मुख्य प्रशिक्षकमा नियुक्त भएका वाटमोरले केही दिनअघि मात्र नेपाल आएको थिए। आजैदेखि उनले नेपालको मुख्य प्रशिक्षकका रूपमा औपचारिक जिमेवारी पनि सम्भालेका छन्। कार्यक्रममा बोल्दै वाटमोरले नेपाली टिमलाई सम्भाल्नु चुनौतिपूर्ण भएको बताउँदै चुनौती सामना गर्न तायार गरेको बताएका छन्।

नेपालसँग अहिले एकदिवसीय मान्यता छ। वरियतामा सुधार गर्दै त्यसलाई जोगाउन सक्ने विश्वास लिएको छु, वाटमोरले भने, यो एउटा च्यालेन्ज हो, जसले मलाई जहिल्यै उत्साहित बनाउँछ। नेपालको प्रशिक्षक बनेर आउँदा धेरै खुसी छु। सन् २०१८मा नेपालले चार वर्षका लागि एकदिवसीय मान्यता पाएको थिए। नेपालको एकदिवसीय मान्यता सन् २०२२मा मै सकिने भएपनि कोरोनामार्फिसले क्रिकेट प्रभावित भएपछि आईसिसीले एकदिवसीय मान्यता १ वर्षका लागि थप गरेको छ।

कार्यक्रममा बोल्दै वाटमोरले आफ्नो क्रिकेटको अनुभव नेप

● फोरजीमा एनसेलको हिस्सा ६५ प्रतिशत रहेको दाबी

नेपालमा फोरजी मोबाइल ब्रोडब्यान्ड सेवा प्रयोग गर्ने उपभोक्ताको संख्या ६३ लाख पुगेको छ । दूरसञ्चार क्षेत्रको नियामक निकाय नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले पछिलोपटक सार्वजनिक गरेको म्यानेजमेन्ट इन्फर्मेसन सिस्टम (एमआइएस) रिपोर्टका अनुसार फोरजीमा ग्राहकको संख्या ६३ लाख पुगेको जनाइएको हो । यसमा एनसेलको बजार र हिस्सा सबैभन्दा बढी रहेको एनसेलले जनाएको छ । कार्यक्रममा फोरजीको कुल ग्राहक संख्या ६३ लाख ३२ हजार ९ सय ९४ रहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

हाल नेपाल टेलिकम, एनसेल र स्मार्ट टेलिकमले यो सेवा दिँदै आएका छन् । यो सेवा २९.९३ प्रतिशत नेपालीले प्रयोग गर्ने गरेको एनसेलले जनाएको छ । चार वर्षअगाडि यो सेवा पहिलोपटक नेपाल टेलिकमले सञ्चालनमा ल्याएको थियो । एनसेलले टेलिकमन्दा पाँच महिनापछि यो सेवा सञ्चालनमा ल्याएको थियो । प्राधिकरणका अनुसार एनसेलका ४० लाख ८२ हजार ५ सय ९७ र नेपाल टेलिकमका २० लाख ४९ हजार ९ सय ९६ ग्राहक रहेका छन् ।

त्यस्तै, स्पार्ट टेलिकमका १ लाख ९९ हजार ७ सय ६१ ग्राहक रहेको एनसेलले जनाएको छ । फोरजी सेवा बजारमा एनसेलको ६५ प्रतिशत, टेलिकमको ३२ र स्मार्ट टेलिकमको ३ प्रतिशत बजार हिस्सा रहेको जनाइएको छ । फोरजी सेवा सञ्चालनमा आएपछि मोबाइल डेटाको खपत बढिरहेको, शुल्क घटिरहेको एनसेलले जनाएको छ ।

● बजाज अटो विश्वकै सर्वाधिक मूल्यवान् दुईपाँचे सवारी कम्पनी

बजाज अटो लिमिटेड बजार पुँजीकरण १६ वर्ष रूपैयाँ नाडे विश्वव्यापी रूपमा पहिलो दुईपाँचे कम्पनी बनेको छ । बजाज अटो लिमिटेडको सेयर मूल्य बुधबार एनएसईमा प्रतिसेयर ५ हजार ५ सय ६६ रूपैयाँ ४० पैसा पुगेको बजार पुँजीकरण १६ खर्ब १० अर्ब ७३ करोड २१ लाख ६० हजार रूपैयाँमा पुगेको हो ।

बजाज अटोले सञ्चालनको ७५अ० वर्षमा यो ऐतिहासिक माइलस्टोन स्थापना गरेको जनाएको छ । विश्वलेषकका अनुसार योभन्दा अगाडि विश्वमा कुनै पनि अन्तर्राष्ट्रिय दुईपाँचे सवारी कम्पनीले १६ खर्ब रूपैयाँभन्दा बढीको बजार पुँजीकरण हासिल गर्न सकेको छैन । बजाज अटोको यात्रा भारतमा ७५ वर्षपहिले सुरु भएको र आज यसका पल्सर, बक्सर, फ्लेटिना र आरईजस्टा ब्रान्ड विश्वका ७० भन्दा बढी देशमा लोकप्रिय रहेको कम्पनीले दाबी गरेको छ । यो वर्ष थाइल्यान्डमा प्रवेश गरेको र अर्को वर्ष ब्राजिलमा सम्भावित प्रवेशरार्थी विश्व बजारमा लगातार विस्तार भइरहेको कम्पनीको दाबी छ ।

बजाज अटोको अस्ट्रियाको केटिएम एजीसँग साझेदारी छ । यस साझेदारीले केटिएमलाई प्रिमियम स्पोर्ट मोटरसाइकलको सबैभन्दा ठूलो निर्माता बन्न मद्दत गरेको कम्पनीले जनाएको छ । आइकोनिक केटिएम र हस्कर्वनी दायराका धेरै मोडेल बजाज र केटिएमले सयुत स्पमा डिजाइन गरेको कम्पनीले जनाएको छ ।

उपलब्धिका बारेमा बजाज अटोका प्रबन्ध निर्देशक राजीव बजाजले भने, 'मोटरसाइकल वर्गमा कम्पनीको विशेष ध्यान र विभेदको रणनीतिप्रति अटल प्रतिबद्धता र टिपिएमको अभ्यासले विश्वव्यापी महत्वाकांक्षासँग मिलेर आज बजाजलाई विश्वभर सर्वाधिक मूल्यवान् दुईपाँचे सवारी कम्पनी बनाएको छ ।' यसले अभ बढी सेवा प्रदान गर्न र विश्वभरिका ग्राहकलाई खुसी पार्न प्रेरित गरेको उनको भनाइ छ ।

● सिटिजन्स बैंकले ल्यायो किस्ताबन्दीको नयाँ योजना

सिटिजन्स बैंकले ग्राहकलाई वस्तु एवं सेवा खरिद गर्न सहज होस भने उद्देश्यले देशभरका जुनसुकै मर्चन्टबाट गरेको खरिदलाई मासिक किस्ताबन्दीमा स्पान्तरण गर्न सकिने योजना ल्याएको छ ।

बैंकले क्रेडिट कार्डमार्फत न्यूनतम १० हजारदेखि अधिकतम २ लाख ५० हजार रूपैयाँसम्म भुक्तानी गर्दा उत्त खरिद रकमलाई मासिक किस्ताबन्दीमा स्पान्तरण गर्न सकिने योजना ल्याएको हो ।

इन्स्टा-बाई योजनाअन्तर्गत बैंकले आफ्ना क्रेडिट कार्ड प्रयोगकर्तालाई एकपटकमा खरिद गरिएको वस्तु तथा सेवाको सम्पूर्ण खरिद रकम भुक्तानी गर्न एवं आफ्नो आयस्रोतअनुसारको किस्ता अवधि

कपोरेट

छनोट गर्न सकिने नवीनतम सुविधा ल्याएको बैंकले जनाएको छ । योजनामार्फत ग्राहकले आफूले किन खोजेको वस्तु तथा सेवा तत्काल खरिद गरी रकम किस्ताबन्दीमा बैंकलाई तिर्न सक्ने सुविधा प्राप्त हुने जनाइएको छ । क्रेडिट कार्ड प्रयोगकर्ताले खरिद गर्ने वस्तु तथा सेवाहरूको खरिद रकम न्यूनतम ३ देखि अधिकतम १८ महिनासम्मको अवधिमित्र बैंकलाई भुक्तानी गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको बैंकले जनाएको छ ।

● सेन्चुरी बैंकको ६.७५ प्रतिशत लाभांश पारित

सेन्चुरी कमर्सियल बैंक लिमिटेडको नयाँ तथा दसौं वार्षिक साधारणसभाले लगानीकर्तालाई ४.७५ प्रतिशत नगद लाभांश तथा २ प्रतिशत बोनस सेयर वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको छ । बैंकका अध्यक्ष राजेशकुमार श्रेष्ठको अध्यक्षतामा काठमाडौंमा सम्पन्न साधारणसभाले सेयरधनीलाई आव ०७५४.७६ को मुनाफाबाट लाभांश वितरण गर्ने भएको हो ।

साधारणसभाले संस्थापक सेयरधनीबाट प्रतिनिधित्व गर्न तीनजना सञ्चालक रमेशकुमार निरौला, मनबहादुर राई र रणबहादुर श्रेष्ठलाई निर्वाचित गरेको बैंकले जनाएको छ ।

● नविल बैंकको ३५.२६ प्रतिशत लाभांश पारित

नविल बैंकको वार्षिक साधारणसभाले ३५ दशमलव २६ प्रतिशत लाभांश दिने प्रस्ताव पारित गरेको छ । बैंक समितिका अध्यक्ष उपेन्द्रप्रसाद पौडेयालको अध्यक्षतामा बसेको ३६अ० वार्षिक साधारण सभाले आव २०७६०७७ को मुनाफाबाट र साधारणसभामा पेस गरेअनुसार आर्थिक वर्ष २०७६०७७ को मुनाफाबाट लाभांश दिने प्रस्ताव पारित गरेको हो ।

साधारणसभाले सर्वसाधारण सेयरधनी समूहको प्रतिनिधित्व गर्दै अनन्त पौडेयालको विश्वभर उपडेवाल निर्वाचित भएको बैंकले जनाएको

छ । बैंकले निजी क्षेत्रका बैंकहरूमध्ये उच्चतम अर्थात् ३ अर्ब ४६ करोड रूपैयाँ मुनाफा हासिल गर्न सफल भएको दाबी गरेको छ । बैंकले जेथामा प्रतिफल १३ दशमलव ६१ प्रतिशत र प्रतिसेयर आमदानी ३६ रूपैयाँ १६ पैसा हासिल गरी आफ नो वासलात विस्तार गर्दै २ खर्ब ३७ अर्ब पुऱ्याएको जनाएको छ । समीक्षा वर्षको मुनाफाबाट प्रस्तावित बोनस सेयरपश्चात बैंकको सेयर युँजी यस वर्ष १३ अर्ब ४८ करोड रूपैयाँ नाथेको बैंकले जनाएको छ ।

● आइक्यानमा पुराना सिए मात्र योग्य हुने गरी नियमावली परिवर्तन

पुराना सिएलाई मात्र योग्यता पुग्ने गरी नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स एसोसिएसन (आइक्यान)ले पुनः नियमावली परिवर्तन गरेको छ । आइक्यान परिषद् को गत सोमवार बसेको बैठकले आगामी जेतमा हुने निर्वाचनका लागि १५ वर्ष पुराना गरी नियमावली परिवर्तन गरेको हो ।

पाँच वर्षअघि पनि यस्तै निर्णय गर्दै ५ वर्ष अनुभवीबाट १० वर्ष हुनुपर्ने नियम बनाइएको थियो । आइक्यानले हरक काउन्सिल निर्वाचनपछि पुराना सिए मात्रको निर्वाचनमा योग्यता पुग्ने गरी नियमावली परिवर्तन गर्दै आइरहेको भन्दै परिषद् का केही पार्षदले एजेन्डाको विरोध गरेको थिए । तर, विरोधबाची विनि अध्यक्ष मदन शर्माले एजेन्डा पारित भएको घोषणा गरेको एक पार्षदले बताए । आइक्यानका कार्यकारी निर्देशक सञ्चाले परिषद् बैठकले एजेन्डालाई पारित गरेको र नियम संशोधनका लागि १५ वर्ष मन्त्रालय पठाउने तारारी भइरहेको जानकारी दिए ।

आइक्यान परिषद्वा १७ जना सदस्य रहने व्यवस्था छ । त्यसमध्ये चार सदस्य दर्तावाल लेखा व्यवसायी (आरए) बाट चुनिन्छन् भने तीनजना सरकारले मनोनयन गर्दै । बाँकी १० जना सिएहरूबाट चुनिने व्यवस्था छ । एजेन्डा पारित विडेवाल निर्वाचित भएको बैंकले जनाएको

हुन ९ मतको आवश्यक पर्छ । त्यसमध्ये चारजना आरए निर्णयको समर्थनमा छन् । किनकि, सबै आरएहरू २० वर्ष पुराना छन् । तीनजना मनोनयन सदस्यले पनि विरोध जनाउने सम्भावना छैन । बाँकी रहेका दुई जनामध्ये अध्यक्ष र उपाध्यक्षको मत पुगे एजेन्डा पारित हुनेछ । अहिलेको परिषद्वा १० सिए पार्षदाध्ये ५ जना १५ वर्षभन्दा कम अनुभवी छन् । नियम संशोधन भए अनीहरू पनि आगामी निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन पाउनेछन् ।

०६२ सालदेखि अनुभवको योग्यता थाई आएको आइक्यान परिषदले पाँचौपटक संशोधन गरेको हो । यसअघि १ वर्षबाट ३ वर्ष अनुभवी हुनुपर्ने नियम बनाइएको थियो । ०६६ मा ३ वर्षबाट ५ वर्ष अनुभवी हुनुपर्ने नियम बनाइयो । ०७१ सालमा ५ वर्षबाट १० वर्ष अनुभवी हुनुपर्ने एजेन्डा पारित गरिएको थियो ।

आइक्यानले ०६२ सालदेखि सिएलाई मात्र

आइक्यान परिषद्को निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन पाउने</

नेकपा विवादले...

आयोगबाट अन्तिम निर्णय आउन अब ढिलाई गर्नु नहुन अवस्था देखिन्छ। प्रतिनिधिसमाको विघटन पछि दुवै समूह ओली, दाहाल-माधव नेपाल पक्षले एकले अर्कोलाई कारबाही गरेका पत्रहरू निर्वाचन आयोगमा पठाएका छन्। तर दुवै पक्षले निर्वाचन आयोगमा पठाएका पत्रका आधारमा दल दर्ता कितावमा अद्यावधिक गर्न नसकिने निर्णय आयोगले पुस २३ गते नै गरिसकेको छ। दुवै पक्षले पार्टीमा हेरफेर मात्र गरेका पत्रहरू आयोगमा पठाएका छन्। पार्टी विभाजन भएको स्वीकार गर्न दुवै पक्षले अस्वीकार गरेका हुनाले ओली अथवा दाहाल-नेपाल कुन पक्ष अधिकारिक नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी हो र तुनाव चिन्ह दल दर्ता ऐनको दफा ५१ को उपदफा २ र ३ मा भएको व्यवस्था अनुसार माग दावी नगरेका भएपनि केन्द्रीय समितिमा भएको हेरफेरलाई अद्यावधिक गरिदिन आयोगलाई दबाब दिईरहेका छन्। यहि अवस्थाले गर्दा विभाजित अवस्थामा अलग अलग ढैगले अभिलेख अद्यावधिक गर्नका लागि दुवै पक्षले पठाएका विवरणलाई दल दर्ता कितावमा अद्यावधिक गर्न आयोगलाई चुनीती रहेको छ। विवादित अवस्थामा उडाए पार्टीका दुवै पक्षबाट पार्टीमा गरिएको हेरफेरको विवरण अद्यावधिक गर्न आयोगमा दावी गरिएकोले पहिलो भएको आयोगका अधिकारीहरूको भनाई रहेको छ।

दलमा सामान्य अवस्था रहेको र बैठकले निर्णय गरेको हेरफेरलाई अद्यावधिक गर्नका

लागि दफा ५१ को व्यवस्था रहेको छ। दलभित्रको विवादका लागि ऐनले अर्को व्यवस्था गरेको भएपनि दुवै पक्ष त्यो व्यवस्थामा प्रवेश गर्न चाहिरहेका छैन। त्यसैले गर्दा आयोगले अहिले सम्प कुनै निर्णय गर्न सकेको छैन। दाहाल नेपाल पक्षले आफूहरूसँग केन्द्रीय समितिको बहुमत सदस्यहरू रहेको बताउँदै आएका भएपनि अधिकारिक रूपमा उनीहरू समेतले दावी नगरी आफनो पक्षलाई नाम, झण्डा र तुनाव चिन्ह नदिएको खण्डमा आन्दोलनको अँधीबेरी त्याउने भन्दै धम्कीपूर्ण अभिव्यक्ति दिईरहेका छन्।

प्रतिनिधिसमाको विघटन हुँदा आकास खस्दैन, संविधान च्यातिएको छैन, संविधानले काम गर्न नसकेको मात्र हो। संविधान निर्माण गर्दा नै त्रुटीपूर्ण भएको छ। त्यस्बेला जनताले मुलुकलाई हिन्दुराष्ट्र कायम गरिनुपर्न सुभाव दिएका थिए। त्यस्बेला त्यसलाई वेवास्ता गर्दै मुलुकलाई धर्म निरेक्षण राष्ट्र घोषणा गरियो। जबरजस्ती रूपमा मुलुकलाई संघीयता लाइयो। अहिले आएर त्यही संविधानको असफलता देखिन थालेको हो। बहुमत प्राप्त प्रधानमन्त्रीले ताजा जनादेश लिन खोज्नु कुनै हालतमा पनि प्रतिगमन हुन सक्दैन, प्रधानमन्त्रीले आफ्नो सरकारको लोकप्रियता जाँचको लागि समेत ताजा जनादेश लिन सक्ने विश्वव्यापी सिद्धान्त नै रहेको छ। जनताको निर्णय भन्दा अदालतको निर्णय तुलो हुन सक्दैन, त्यसैले गर्दा जनताको ताजा जनादेश लिने प्रधानमन्त्रीले अनौपचारिक विभाजनपछि दुवै पक्षबाट एकले अर्कोलाई तल्लो स्तरको शब्द प्रयोग गरी आरोप प्रत्यारोप लगाईरहेका छन्। पार्टी औपचारिक रूपमा विभाजित

भएको अवस्थामा अर्को सरकार निर्माण हुन सक्थी होला तर ससद विघटन भएको ३५ दिन पुरोगति आजसम्ममा नेकपा औपचारिक रूपमा विभाजित भएको छैन। ओली दाहाल दुवै पक्षले पार्टी विभाजन भएको स्वीकार गर्न सकिरहेका छैन त्यसैले प्रष्ट हुँच नेकपा औपचारिक रूपमा विभाजित नभएसम्म अर्को सरकार निर्माण हुन सक्थी भन्नु न्यायसँगत हुन सक्दैन।

प्रतिनिधिसमाको विघटन हुँदा आकास खस्दैन, संविधान च्यातिएको छैन, संविधानले काम गर्न नसकेको मात्र हो। संविधान निर्माण गर्दा नै त्रुटीपूर्ण भएको छ। त्यस्बेला जनताले मुलुकलाई हिन्दुराष्ट्र कायम गरिनुपर्न सुभाव दिएका थिए। त्यस्बेला त्यसलाई वेवास्ता गर्दै मुलुकलाई धर्म निरेक्षण राष्ट्र घोषणा गरियो। जबरजस्ती रूपमा मुलुकलाई संघीयता लाइयो। अहिले आएर त्यही संविधानको असफलता देखिन थालेको हो। बहुमत प्राप्त प्रधानमन्त्रीले ताजा जनादेश लिन खोज्नु कुनै हालतमा पनि प्रतिगमन हुन सक्दैन, प्रधानमन्त्रीले आफ्नो सरकारको लोकप्रियता जाँचको लागि समेत ताजा जनादेश लिन सक्ने विश्वव्यापी सिद्धान्त नै रहेको छ। जनताको निर्णय भन्दा अदालतको निर्णय तुलो हुन सक्दैन, त्यसैले गर्दा जनताको ताजा जनादेश लिने प्रधानमन्त्रीले ओलीको निर्णयलाई अदालतले अस्वीकार गर्नु उपयुक्त हुन सक्दैन, जिति सक्दै छिटो निवाचनको बाटो खोलिदिनु नै अदालतको लागि सक्ने विश्वव्यापी सिद्धान्त नै रहेको छ।

दाहाल-नेपाल पक्षले पार्टीको नाम, झण्डा र तुनाव चिन्ह आफूहरूले नेपालको खण्डमा मुलुकमा अँधीबेरी त्याउने धम्की दिँदै आएको छ। त्यसै क्रममा केही दिन पहिला पुष्पकमल दाहालले अब शाकाहारी आन्दोलने मात्र नपुने भन्दै आफ्ना कार्यकर्ताहरूलाई कडा आन्दोलनका लागि तायार हुन आग्रह समेत गरेका छन्। उनले आफ्नो टाउको चिलाएको भन्दै प्रहरीको लाठी खान आपू तायार रहेको बताएका छन्। आपू पहिला पनि मर्न तायार रहेको बताउँदै आरोह आन्दोलनमा गएको बताउँदै आवश्यक परे अहिले पनि मर्न तायार रहेको बताउँदै उत्तेजनात्मक भाषण गरिएको छन्। दाहाल पक्षको यस्ता उत्तेजनात्मक भाषणले गर्दा आम जनता भने आतकित हुनुपर्न अवस्था सिर्जना उत्तेजनात्मक भाषणले गरिएको छ। त्यसैले गर्दा हक कायम गर्न अदालतमा पठाउनु नै उपयुक्त हुनेछ।

सासद रहेको थिए। बैठानिक संसदमा ७४४ जना सासद रहेका र सबै विपक्षीमा गरी १०१ मात्र सासद रहेका हुनाले अर्को बैठकले सरकार बन्न सक्ने अवस्था थियो भनुको कुनै अर्थ रहँदैन।

नेकपाका संघीय संसदमा ७४४ जना सासद रहेका र सबै विपक्षीमा गरी १०१ मात्र सासद रहेका हुनाले अर्को बैठकले सरकार बन्न सक्ने अवस्था थियो भनुको कुनै अर्थ रहँदैन। सरकार निर्माणका लागि १३८ सासदको आवश्यकता पर्दछ। प्रधानमन्त्री ओलीको पक्षमा नेकपाका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल, झलनाथ खानल सहितका १ सय ७४

हुन कानुनी प्रक्रिया नै पुरा नगर्ने तर आ आफ्नो दावी नाडेहुने प्रवृत्तिले गर्दा मुलुक केरी एकपटक राजनीतिक संकटमा पर्न सक्ने सम्भावना बढेर गएको छ। एकातिर प्रतिनिधिसमाको विघटनको मुद्दा अदालतमा सुनुवाई कै क्रममा रहेको छ भने अर्कोतिर दल विभाजनसम्बन्धी प्रक्रिया नै नपुन्याई दुवै पक्षले आ आफ्नो दावी गरिएको अवस्थामा अब निर्वाचन आयोगले दुवै पक्षलाई पार्टीको नाम, झण्डा, तुनाव चिन्ह र आधिकारिताको हक कायम गर्ने गरी निर्णय गरेको अवस्थामा अदालतमा पठाउनु बाहेका आयोगसँग अर्को विकल्प देखिएन। आयोगले ऐन, कानुनलाई हेरेर आधिकारिता दिने हो हबुवाको भरमा निर्णय दिन सक्ने अधिकार उत्तेजनात्मक भाषण गरिएको छन्। त्यसैले गर्दा हक कायम गर्न अदालतमा पठाउनु नै उपयुक्त हुनेछ।

भने उनलाई जनताले मात्र दण्ड सजाए दिन सक्नु तर जनतामा जान दाहाल पक्ष किन डराईरहेका छन्? राजनीतिक दलहरू जहिले सुकै पनि जनताप्रति उत्तरदायी हुनुपर्दछ। जनतालाई ढाँटेर एक पटक पाएको मत सँझे भरिका लागि हुन सक्दैन। दलहरूलाई जनताले नै न्याय दिन सक्नु। यदि ओलीले जनताप्रति घात गरेका हुन भने उनलाई जनताले आफ नो मताटै दण्ड सजाए दिन सक्ने भएकाले अहिलेको अवस्थामा निर्वाचन नै उपयुक्त हुन सक्छ। नेकपाको औपचारिक विभाजनसम्बन्धी विवरणको देखिएन। संविधानले दिएको लागि जाँचाउने देखिएन।

“ तपाईं हामी बीचको नाता सम्बूद्धिको सहयोगी NCC उत्सव बचत खाता ,”

NCC Bank
Nepal Credit & Commerce Bank Ltd.

विशेषताहरू

- आकर्तव्य व्यक्तिगत
- न्युजलाई लोजिस्टिक्स रु. १०००/-
- झाप्पा जेवा शलकमा ५०% छुट
- लक्टर सबियामा ५०% छुट
- नि.शुल्क ABIS जेवा
- नि.शुल्क VISA Debit कार्ड
- रु. १०,०००/- जर्नरको विशुल्क

विवरण कार्यालय:
बागबजार, काठमाडौं, नेपाल | पो.नं. १२५५९ | फोन: ०१-४२४ ६९९९ | ईमेल: corporate@nccbank.com.np
पेपर: www.nccbank.com.np | दोर: १६६०-०१-४५६७८

तर्न तयार...

हुन। सो कार्यक्रममा बोल्दै अध्यक्ष दाहालले निर्वाचन आयोगमा पनि राजनीतिक निर्णय हुनुपर्दछ भनि प्रधानमन्त्री ओलीले बोलिरहेको भएपनि आपूहरूले अदालत र निर्वाचन आयोगपति विश्वास रहेको बताएका थिए। तिनै दाहालले केही दिन पहिला सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासले प्रतिनिधिसम्भा पुर्नस्थापना नगरेको खण्डमा आपूहरूले अँधीबेरी ल्याउने भन्दै धम्कीपूर्ण अभिव्यक्ति दिईरहेका छन्।

दाहालले अहिले ओली र ओली पक्षीय नेताहरूले नै अदालतलाई धम्कीउँदै अहिलेको आवश्यकता थिए। राजनीतिक त्रिमा आपूहरू आक्रमक हुनुपर्न बताउन थालेका छन्। हिजो पनि हामीहरू मर्न हिँडेका हाँ, अहिले जस्ती र्धारा रहेको बताउन थालेका छन्। तत्कालिन माओवादीले चलाएको १० वर्ष जनयुद्धमा झाँडे ७७ हजार नेपाली जनताको हत्या गरिएको थिए।

लुपमा विभाजित समेत भईनसकेको अवस्थामा दुवै पक्षबाट यस्ता त